

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Lai t. 39/41. Postkast 70. Telefon 9-28. ☉ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuu peale 60 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VII. aastakäik.

Neljapäeval, 4. veebruaril 1926. a.

VII. aastakäik.

Kuidas tuleb suusatada.

Pilk suusatamise tehnikasse. Eri stiilide käsitlemine ja otstarb.

Üle terve Põhjala käivad praegu suusa- ja spordi suurvõistlused: Norras traditsioonilised Holmenkolleni võistlused, Rootsis Põhja talimängud ja Soomes Salpausselän suurhiihdot. Sajad rahvuskangelased rühivad läbi lopsaka lumevaiba, mööda härmatanud metsatihnikuid ja siledaid järvi, kümned tuhanded jälgivad seda hinge kinnihoides ja raadio, telegraaf, telefon seisavad nende sajatuhandete teenistuses, kel vahenditult ei ole võimalust suurvõistlusi jälgida. Ja meil .. kuid jätkem nutulaul ja püüdkem parem millegi positiivsega tegutseda, et vähehaaval ka suuta oma lähedatele naabritele järele jõuda.

Sellest seisukohast väljaminek ei ole huvituse pilku seekord suusatamise tehnikasse heita, millest meil üldiselt vähe teadlikku ollakse.

Suusatamine on kaunis raske ja nõudlik ala, mille oskuse omandamiseks ei jätke ainult heast tahtmisest. Selleks tuleb aine teaduslikku käsitust ja järelejätmata visadust mängu panna, et mingite saavutusteni jõuda. Harilikult alatakse suusatamise õppimisel suuskade endi ja nende ümberkäimisega tutvunemisega, siis minnakse üle võimlusharjutustele

saalis, mis keha tarvilisi lihasgruppe suusaliigutustele peavad ette valmistama ja elastiliseks tegema. Kui juba niisugune teatud füüsiline konditsioon on saavuta-

tud, siis seatakse viimaks suusad alla (ikkagi veel saalis) ja õpetatakse nendel tasakaalu hoidma, sammusid võtma ja pöördeid tegema. Kui juba sarnane pea-

liskaudne ettevalmistus on olemas, minnakse kusagile liivakünkale (see kõik peab sündima juba enne lume tulekut), kus pehmes, igale liigutusele järeleandvas liivas, saavutatud oskusi proovitakse, ja stiili algkogemused omandatakse. Samal ajal peabkamurdmajookse ja käike tehtama et suusatamiseks tarvilist vastupidavust omandada.

Nüüd suusatamise tehnikast enesest, mis käesoleva kirjutuse eesmärk oligi. Meil kodumaal ei ole autoriteete sel alal, seepärast laseme kõnelda Soome välja- paistvat suurmeisterit Seth Vesa. Ta kirjutab oma raamatus „Hiihto urheiluna ja liikuntoharjoitukseks“ järgmist:

Suusastiile on sama palju, kui suusatamise paike ja lumeolusid. Jääsuusatamine vajab eristiili, samuti veel suusata- des vastu- või allatuult, metsasuusatamine seab oma nõuded tasangul, mäkke tõustes või mäest laskudes, samuti augud, padrikud jne. Kõigis neis kohtis ripub lõpuks veel stiil lume seisukorrast.

Ameerikas on kliima sarnaselt meie, et lubab isegi supelstrikoos suusatada, missugust löbu enesele pakuvad kaks kinodiivat hobuste järel liugledes.

Peatükk Eesti raskejõustiku ajaloost väljaspool kodumaad.

T. Viedemann.

Mart Liiv, omaaegne parim maadlustehnik ja väljapaistvam asjaarmastaja-maadleja. Elukutseline ei ole kunaski olnud. 1917. aastal tahtnud Lurich ja Aberg temaga Tallinnas jõudu katsuda, kuid võistluse vastu ettevalmistamisel jäi Liiv raskelt haigeks ja huvitavad matshid jäid pidamata

18. aprillil 1900. aastal kinnitas sise-minister Peterburi Kalevi põhikirja. Enne kui meile aga kinnitatud põhikiri kätte jõudis, olime sunnitud oma harjutusruumidest lahkuma. K. Liivi korter asus nimelt vana puumaja teisel korral, kuna alumisel korral kauplused olid. Kaupluste omanikkudele ei meeldinud meie maadlus ja tõsteharjutused, see pörutas krohvi laest maha, ja need pöörasid politsei poole, kes meile harjutamise ära keelas. Meil tuli uut korterit otsida. Selle leidsime Suurel Monetnjal nr. 22, Eesti hariduseltsi 2. jaoskonna kooliklassis. Üüri maksime tema eest 12 rbl. kuus.

Seal harjutades saime ka kinnitatud põhikirja kätte. Kuna aga ka seal harjutustega palju tüli oli, pöörasime hra Simptmanni poole abipalvega ruumide suhtes. Tal oli Peterburis palju tutvusi raskejõustiku ringkondades ja tema abil läks meil korda harjutusvõimalust leida ühes Jalgrattaseltsiga Ohvitseride vehkle- ja võimlemiskooli ruumides, Inshernaja nr. 10. Seal oli aga halb tingimus, et meie Jalgrattaseltsi liikmeteks pidime astuma ja ainult selle nimel esineda võisime. Eesti spordiseltsi nimi pidi maha maetama!

Alustasime jälle uut ruumide otsingut. Uued harjutusruumid leidsime Vene jõustiku seltsis, Ofitserskaja nr. 3. Seal sai küll omal nimel töötada, kuid harjutusvõimalused olid ülipiiratud — harjutamas võis käia ainult kord nädalas, pühapäeviti.

Üldse ei sobinud meie sinna õhkkonda. Seltsis olid kõik haritlased, kuna meie olime töölised. Viimaks öeldi meile üles põhjusel, et meie väga mustad olevat ja vannisööelad ära ummistavat — see oli muidugi ainult ettekääne.

Pidime hakkama jälle uuesti korterit otsima. Rändasime Liteinõi prospektile nr. 51, kuid ka sinna ei jäänud meie peatama ja läksime jällegi Inshernajale nr. 10. Seal ei saanud aga Kalev enam kuhugile minna ja uinus kümneks aastaks varjusurma. See oli 1905. aastal. Seltsi hävinemise põhjuseks oli ka, et seltsi esimees Woldemar Tatsi tarvitas seltsi sissetulekud oma ülespidamiseks ära, kuna ruumide üüri terve aasta eest maksmata jättis. Selles olid süüdi ka liiga loiid seltsi revidendid ja varahoidja. Nende ridade kirjutaja oli esimehe abiks ja juhtis revidentide tähelepanu korduvalt sellele, kuid need leidsid selles ilmaaegset isiklist kahtlustamist ja ei võtnud mingid samme ette.

Vaatame nüüd veel seda Peterburi Kalevi viieaastast tegutsemisjärku tema lapseas: Enne kui selts omale nimeks sai Kalev, kandis ta inofitsiaalselt nimetust Peterburi Eesti jõumeeste ühisus. Selle nime all töötas ta 20. juulist 1899. Tema liikmeteks olid: T. Viedemann, H. Kippar, V. Kippar, K. Rummel, M. Liiv, V. Masing, P. Sant, R. Horn, K. Viru, K. Pärnanen (soomlane), A. Stroganov (venelane), M. Tõmshkin (venelane), K. Volberg, A. Freibusch, A. Raag, I. Oras, H. Tomingas, K. Kurrik, R. Haavik, R. Lepiksaar, M. Johanson, A. Lukk, M. Proosmann, Turosschinski ja Iwanow (venelased), Rässa, Kukk, Klavin, Valtin, Sibulainen (soomlane), Müller, Viilip, Kuusik, Sundgren, Ahlmann (soomlased), Tiede (lätlane), Volrat (sakslane), Hämeläinen (soomlane), A. Nei, Luik, Kangur, Reitmann, Aunov, Kukkur, Puurmann, Ilves, Karu, Roobu, Nortlin, Rigunen, Kuivalainen, Bergkvist (neli viimast on soomlased) ja Klimov (venelane). Harjutajaid oli seega kaunike kogu, kuid enamus tüdines sellest ja vahetas harjutamise hõlpsama trahteriistumise vastu.

Oli siiski ka neid, kes hoolsalt edasi treenerisid ja raskejõustiku ilmas laineid löid. Nii tuli Mart Liiv 1902. aastal ülevenemaalistel maadlusvõistlustel esimeseks, visates teiste hulgas ka A. Abergi Hitzler-võttega. Samuti tuli ta Soome maadlejaks, võites teiste hulgas ka A. Järvisse ja Alleni. Ahlmann, soomlane, sai ka ülevenemaalistel maadlusvõistlustel esimese auhinna ja hiljem Soomes neid terveid tosinaid. Soome elama asudes hakkas ta Viiburi Reipase maadlusõpetajaks ja on viinud Soome maadluskunsti sarnasele kõrgele järjele, kus ta praegu püsib. Kuusikust tuli hiljem kuulus sõudemeister ja Lukk püstitas omapärase rekordi, mida vist vaevalt keegi seni maailmas üle löönud. Ta tõstis parema käe nimetissõrmega maast poole jala kõrgusele 9 pd. 23 n. Raagist tuli tubli tõstja, Pärnasest, Müllerist ja Kurrikust head maadlejad.

Kui meie küllalt tundsim endid tugevad olevat, läksime meie vahel vene raskejõustiklaste poole külla, võtsime nende avalikkudest võistlustest osa. Meie mehed

võitsid alati auhinde ja äratasid üldist imestust. Küsiti — kust need karud välja on tulnud. Tolajal oli Venemaa parimaks maadlejaks poolakas Kossovski, kelle meie Liiv võitis. Ma arvan, kui meie meestel oleks paremad harjutusvõimalused olnud, oleks neil veel suurematki edu olnud. K. Liivi juures harjutades puudus maadlusmatt ja maadeldi lihtsalt parkett-põrandal. Sellest tuli, et igalt nukilt oli nahk maas, pealaeltki, ja haiged kohad ei saanud kunaski aega ära paranedagi. Hella-mad mehed loobusid harjutamisest, kuid Liiv, Ahlmann, Pärnanen, Kurrik ja Kuusik ei pannud seda tähelegi.

(Järgneb.)

Suusatamise tehnikast.

(1. lehekülje järg).

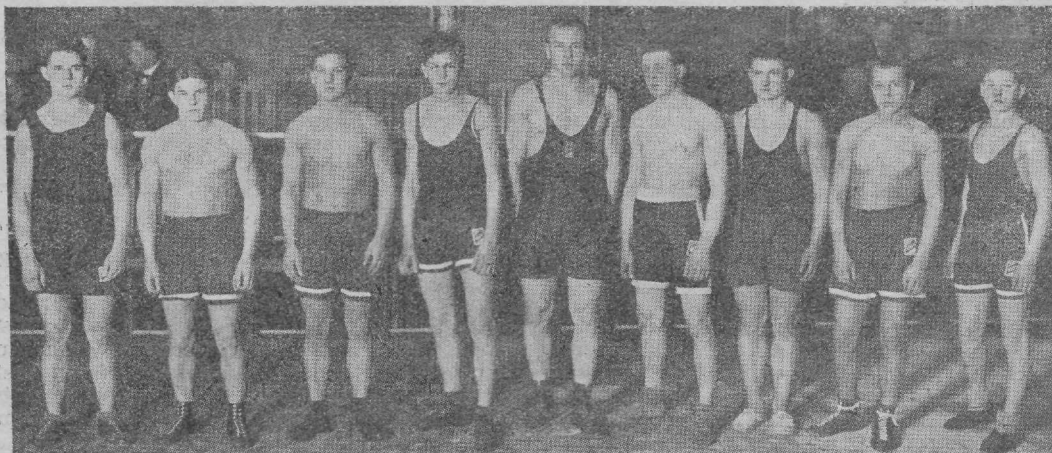
Iga stiili puhul peavad liigutused olema sulavad, liuglevad, ja nõtked, kuid samaaegselt ka jõurikkad. Katkendiline edasirapsimine ei ole suusatamine. See kulutab peatselt jõu ja ei vii edasi. Ainult voolav ja katkestamatu liuglemine võimaldab edu. Kuid tuleb ka hoiatada üleliigsest näitlemisest suusatamisel, üleliigsest „plastikast“, mis samuti halvab.

Neist suusatajaist, kes ei tunne eristiilide vahet ja virutavad vaid auru juure, kui kiiremat tempot tarvis, ei tule kunaski kiirsuusatajat. Igat stiilivariatsiooni peab tuntama ja osatama teda olukorras kasutada. Tõusva suusageneratsiooni üldpaheks näib mul olevat mägitakti (vuorotahti) pelgamine niihästi võistlusel kui „kirikusõidul“. Ikka tarvatakse tasangu takti, tasatakti (tasatahti). Ma saan aru, et tasatakti võib tarvitada veel jääpinnal sõites, kui suusad on hästi rasvatatud, kuid laske ainult puhuda tuult vastu. Abitu on siis võistlusveli, kelle käes ei lähe mägitakt ladusalt. Toon selleks näite. Peeti Soomes suuri suusavõistlusi, võistlusmaa 20 km. Lumi oli sobiv, kuid puhus vinge tuul. Võistlusrada kujutas enesest kolmnurga, mille esimene külg tuli sõita allatuult, teine vastu tuult ja kolmas küljetuult. Võistlejaist oli A kõva tasataktimees, B koolitatud mägitakti ajaja, kuid võistluskogemustes A-st järel. Esimesel ringil ei sündinud midagi erilist. Teise algades pani A hoogu juure ja tahtis nähtavasti vastasest ennast lahti saada. Ja tagajärg? B jäigi maha üle kilomeetri. Kõik võistlejad kohusid A kohutavast kihutamisest, ainult B võttis omasoodu rahuliselt edasi. Mis juhtus nüüd? Kui kaks kolmandikku maast oli sõidetud, võttis B jälle A kinni, läks oma rahulise mägitaktiga A-st mööda ja jättis selle veel kaugele seljataha. Kui aga A oleks seisnud oludekohaselt mägitaktis B kõrgusel, oleks võistlus kindlasti teistsuguselt lõppenud. Mägitakt, milles töötatakse üksteisele vastupidise käe-jalaga (näit. vasak jalga, parem käsi) kordamööda, on ülitulus pikemas võistluses ja tema õppimisele tuleb suuremat tähelepanu koondada. Tema õppimisega tuleb alata, ja kui see juba sulavalt käib, siis alles teiste peale üle minna. Tema õigeaks omandamiseks on kõige pealt tähtis

kätehoid. Kätega võetakse keppidest nii kõrgelt kinni, et kui küünarnukid on täielikult all, siis käed asuvad poolel käsi-varte kõrgusel, mitte kõrgemal. Kepist hoitakse lõdvalt kinni, nii et ranne vabalt

(Järg 6. leheküljel.)

K. Akeli foto.

Edukas Tartu poksijate trupp Eesti esivõistlustel. Seisavad vasakult: Tshernõshev, Tedre, Reimann, Kuiva, Adof, Masing, Oole, Meister, Lester.

Kuidas ma ümber maailma sprintisin.

Reisimärkused ligi aasta kestnud spordimatkast ja lühidamaajooksust teoorias ja praktikas.

Charles Paddock.

I.

Ameerika spordiliidu presidendi Mr. Murray Hulberti lahel loal alustasin ma ühes Loren Murchisoniga 1925. aasta algul sprintertrippi ümber maailma. Ta nägi meie reisi nimelt tutvumist maailma eririikide ja rahvuste spordioludega, kuna seni oli tuntud meil ainult rahvusvaheline spordikonkurent.

Meie reisi algusest kuni selle lõpuni oli meie füüsiline konditsioon kõige murelikum asi, millega tuli suurelt arvestada. See oli meie raskeim probleem. Meie leidsime, et on tõeliselt raske töö hoida enast vormis arvukatel matkadel, mis läksid kiire tempoga, ja rohketele võistlustele, millele lisaks meil tuli veel loenguid pidada, osavõtta pankettidest ja teha viisite.

Esimene maa, kus meie püsivamalt peatasime, oli Jaapan. Kehaline kasvatus näis meile olevat seal heal järjel nii riigikui erakoolides. Kooliõpilased olid usinad ja tundsid suurt huvi igatsugu spordi vastu, tehes ka häid edusamme. Nad olid siiski võrdlemisi halvas konditsioonis ja ei saanud küllalt parandada oma looduslisi eeldusi treeninguga. Jaapanlased on õnnelikud oma lühikeste jalgadega. Terved generatsioonid on nad ikka istunud jalad enese all ja nüüd kulub kindlasti rida generatsioone ennem, kui nad suudavad selle vea parandada. Kuid jaapanlased töötavad hoogsalt ja arenevad kiirelt.

Vaatamata sellele halbtusele ja meie lühikesele peatusele Jaapanis, köitis meie tähelepanu siiski kõrgel määral väljapaistev sprinter Hagati Tani, 32-aastane mees, kes kahest olümpiaadist osa võtnud ja kümnekordne jaapani meister. Tani oskab suurepäraselt kasutada oma väikest kasvu stardi otstarbeks ja ühtki nobedamat meest ei leidu temast sellel maakera osal. Kuid ta samm on sedavõrd lühike, et ta ei küüni rekordsaavutusteni oma „fighting spirit'i“ peale vaatamata. Tani suurim tähtsus Jaapanis on praegu selles, et ta juhatab ja treeneerib teisi jooksjaid, kes ühel päeval vast saavutavad seda, milleni Tani ei ole jõudnud. Tani rikkalikud kogemused ja tutvus kõigi maailma parimate sprinteritega on loonud tal selge vaate kuidas peab jooksma.

Kuid siiski ei tunne keegi veel täiuslikult jooksu ja ükski ei ole õppinud täius-

likult jooksma 100 yardi. Ilmarekord on 9,6 sek. ja püsib juba sellena 25 aastat. Kuid kord lüüakse ta. Lõpuks tuleb ometigi jooksja, kes katab maa 9,4 ja niisugune, kes jookseb 9,2, võib olla tõusev tulevatel põlvdel isegi mees, kes jookseb 100 yardi 9 puhtalt. See mees jookseb siis viimased 10 yardi suurema kiirusega kui 40 ingl. miili tunnis. *)

5 aastat tagasi ei uskunud ma sarnasse võimalusse. Ma arvasin, et 9,6 on kiireim võimalik aeg, mida inimene suudab saavutada. Isiklistest kogemustest teadsin ma, mida tähendab 10 sekundiga stardikoobastest finishilindini rühkida. Ma olin veendunud, et ükski ei suuda saavutada paremat aega, vähemalt mitte tuntavalt paremat. Kuid vahepeal olen ma ise ennast õpetanud seda saavutama. Ja imelikult ei maksnudki see mul rohkem vaeva, kui 10 sekundi jooksmine sel ajal.

Saladused, mis võimaldavad sarnast aja-parandust ja viivad ka tulevase ilmarekordini, põhjenevad sprinterijooksu kolmel kaaluval faktoril. Et saada sprinteriks, peab kõigepealt omama vastavaid looduslisi eeldusi. Peab samuti omama head füüsilist konditsiooni ja võistleja hinge, „fighting spirit“. Ja siis tõuseb alles kolmas faktor — küllalt tähtis siiski — nimelt sprinteristiil. Mina jagan sprinterijooksu kolme ossa: start, jooks, finish. Ükski jooksja, keda ma tean, ei valda neid kolme täiuslikult. Sagedasti omatakse küll kenat stiili ja käsitatakse kahte osa suure oskusega, kuid mitte kolme osa korraga.

Ma olen kord inofitsiaalselt jooksnud 100 yardi 9,4 sek. Ma olen siiski veendunud, et ma selles jooksus ei kasutanud kõike kolme osa täielikult perfektilt. Ma saavutasin alles täie 100 yardi kiiruse umbes 30 yardi kohal. Start ei olnud mul seega hea.

Mis puutub finishisse, siis on see minu tugev külg, ja kuigi ma seda hästi tunnen, tegin ma sel jooksul mitmeid vigu. See pärast usun ma, et 100 yardi võib jooksta 9,0 tulevikus, kui tõuseb jooksja, kes suudab täita perfektilt kõik kolm 100 yardi tähtsat faasi. Selle asemel, et alata katsetega täielikult algusest, nagu meie oleme teinud, kasutab ta juba meie küpseid kogemusi. Ta algab sealt, kuhu meie lõpetasime.

Läti kiri.

Kiirusutamise võistlustel Riias, 28. jaanuaril näidati: 1500 m.: 1. Ibens (Sport) 2.41,8; 2. Petersons (RFK) 2.44,0; 3. Buzarovs (LSB) 2.45,3; 4. Cimmermans (LSB) 2.51,8; 5. Vitolihs (Mars) 2.52,1; 6. Bertulsons (LSB) 2.54,4; 7. Vilits (LSB) 2.55,4; 8. Melngalvs I (Mars) 2.58,5; 9. Bomits (LSB) 3.02,5; 10. Melngalvs II (Mars) 3.02,6; 11. Torsters (LSB) 3.04,0; 12. Skrupskis (LSB) 3.07,4. 3000 m.: 1. Cimmermans 6.04,0; 2. Bertulsons 6.09,9; 3. Vitolihs 6.13,0; 4. Vilits 6.17,2; 5. Melngalvs II 6.27,9; 6. Bomits 6.30,6; 7. Melngalvs I 6.30,8. 10.000 m.: 1. Buzarovs 20.31,0; 2. Ibens 20.45,0; 3. Petersons 22.04,0; 4. Cimmermans 22.13,4.

Jäähokk 28. jaanuaril üllatuse — RFK lõi LSB-t 2:1 (1:0). Meistrikandidaat LSB-le ei ole see kaotus sugugi saatustlik ja ei keela vist esimesele kohale tõusta, sest ei ole arvata, et ka LUASB suudaks LSB-t lüüa. Viik aga kindlustab LSB-le ikkagi meistri nime. RAK (aerutajate klubi) lõi LUASB-t (üliõpilasi) 1:0 (0:0).

Eesti üliõpilaste koondusmeeskond viibis laupäeval ja pühapäeval Riias külas. Esimesel päeval kohtas ta Läti üliõpilaste koondusmeeskonnaga ja kaotas sellele 0:1 (0:0). Ainsa värava lõi hästiantud kornerist Sokolovs. Mängiti Läti määruste järele. Vahekohtunikuks oli Jurgens. Teisel võistluspäeval mängiti Eesti määruste järele ja vastaseks oli RFK. Läti meistrimeeskond oli täielikus ülekaalus ja võitis 13:1 (6:0). Mängu juhtis Buzarovs.

Tall. tennis- ja hokkeyklubi võistles pühapäeval RAK (Riia aerutajate klubi) vastu ja tuli nappi ülekaaluga 4:3 (1:1) võitjaks. Vahekohtunikuna tegutses Lukstins.

Tallinna tennis- ja hokkeyklubi pidas Riias oma teise võistluse Riia koondusmeeskonna vastu esmaspäeval. Mängiti kõrgete pallide, kuid väikese väravate ja bortidega. Segu! Mäng peeti väikesel Riia aerutajate klubi (RAK) liiväljal ja lõppes viigiga 4:4 (4:2). Riia meeskonna koosseis oli: Shules (LSB); Brashmans (LSB) — Pantels (LSB); Manshütz (RAK) — Bormans (LSB) — Zalums (RFK); Liepinsh (LSB) — Timpers (RFK) — Jurgens (RFK) — Vilnieks (LSB) — Fogels (RAK). Riia heaks lõi väravaid Timpers 2, Jurgens 1 ja Vilnieks 1. Mängu juhtis V. Strickfeld.

Kapten Rumba, Läti kiirusutamise meister, võistleb väljamaal suure eduga ja on tõusnud hiilgavasse vormi. Euroopavõistlustel Shamo-niis olid ta tagajärjed: 500 m. — 51,6 (kukkus), 1500 m. — 2.35,0; 5000 m. — 9.04,8 ja 10.000 m. — 19.51,8. Peale selle võttis ta osa rahvusvahelistest võistlustest Davosis ja näitas väljaspool võistlust (Läti ei ole veel astunud rahvusvahelisse liitu, palve on küll sisse antud) toredaid aegu: 500 m. — 45,8 ja 1500 m. — 2.27,1, mis mõlemad tuntavalt paremad Läti rekordidest. „Latvisele“ tulnud telegrammi järel olid Davosi saavutused: 500 m. — 1. Skutnabb (Soome) 45,8; 2. Schilling (Austria) 46,8; 3. Koss (Holland) 47,1. 1500 m. — 1. Skutnabb 2.24,2; 2. Koss 2.34,0; 3. Hoftmann (Holland) 2.34,5.

Kapten Rumba jooksis teisel võistluspäeval Davosis 1000 m. — 1.33,4 ja 5000 m. — 9.08,4. Teiste tagajärjed: 1000 mtr. — 1. Skutnabb, Soome, 1.32,8; 2. Hoftmann, Holland, 1.39,0; 3. Pronks, Holland, 1.39,6. 5000 mtr. — 1. Skutnabb 8.47,1; 2. Pronks 9.23,8; 3. Koss, Holland, 9.27,2. Sadas lund. Ad. Plum.

Et oleks hooletu,

et kõik maailma sportlised sündmused teatavaks saaksid, et kõik juhatused ja nõuanded igalt spordialalt koju kätte tuleksid, tellige iga mees aegsasti omale E. Spordileht kohe terve aasta peale.

Ärgu unustagu ükski ka sõbrale seda soovitada, mis omale meeldib.

Europa esivõistluse iluuisutamises

võitis pühapäeval Davosis V. Böckl, Austria; 2. Preissecker, Austria; 3. Gautschi, Shveits.

— Euroopameister maadluses, sakslane Braun, kaotas Kopenhaagenis daanlasele J. Jacobsenile 6 minutiga. See sündis Saksa-Daani maadlusmaavõistlusel, mille Daani 4:3 võitis.

*) Peale käesoleva kirjutamist jooksis Jackson Scholz 100 y. 9,5, mis kinnitati ameerika rekordiks.

Jack Dempsey

Poksimeistri lugu

W. B. Seabrook

10

Teie tunnete mind, Harry, ja teate, et ma daamile tänaval kunaski järele ei lähe. Kuid seekord läksin ma. Mul oli küll argtust, et temaga mitte kõnelusse astuda, sest see oleks võinud eksitus olla. Ka ei olnud mul mingit lusti kohtuniku juure naisterahva haavamise eest tänaval tassisid saada. Nii, lühidalt öeldes, kõmpisin ma tema kannul umbes miili ja nägin teda ühte ilusasse majasse muruplatsi ääre kaduvat. Seal seisis parajasti koloniaalkaupluse jooksupoiss, kelle poole ma küsimusega maja elanikkude kohta pöörasin. „Rockwellide perekond“ oli vastus. Nii sain ma suure üllatuse ja viivitamatult astusin ma sisse. Tema oli väga rõõmus jällenägemise üle. Kuid kujutage ette, tal ei olnud vähematki aimu, et tema lapsepõlve mängusõbrast poksimeister Jack Dempsey oli saanud! Sest

poksiteateid ei lugenud ta kunaski,

veel vähem oli ta poksimate jalgil. Peale selle tundis ta mind lapsepõlvest ainult minu tegeliku nimega John Harrison.

Ma külastasin teda veel mitu korda. Meie vestlesime lapsepõlve heledate päevade üle Manassas, ja ei kestnud kaua, kui meie veendusime, et üksteist ikka sama soojalt armastame kui lapsepõlves. Tema vanemad ei olnud esiotse just sellest loost vaimustatud, lõpuks aga arvasid nad, et kui meie Edithi kooli lõpetamiseni ootame ja tal siis tõeline tahtmine on mulle naiseks tulla, siis ei olla neil jumala nimel midagi selle vastu. Nii kihlasime meie ja kui midagi erakordset vahele ei tule, on meie pulmad kevadel. Kuidas ta välja näeb? Oo, ta on omaette väike iludus. Punaka peaga, kuid mitte liiga punaste juustega, näoga kui persikud ja piim, selle juures veel sinised silmad. Mul on ta pilt kaasas, kuid kahjuks on see mul reisikohvris, mis veel ei ole aurikult ära toodud. Seda pilti kannan ma ikka enesega. Ei, mingi hinna eest ei taha ma, et Teie selle pildi avaldaksite. Ta vanemad pahandavad selle üle.

Selle kauni loo luiskasin ma Harry Newmanile!

Ta läks mu juurest vaimustatult ja järgmisel päeval võis igas ajalehes lugeda, et ma olen noore neiuga, nimega Edith Rockwell, kihlatud, keda ma juba lapsepõlvest armastan. Oli veel rida üksikasju. Kõike, mida ma talle jutustasin, ei olnud ta igatahes lehte panud, küllap ta vist tumedalt aimas, et ma midagi „luuletasin“, kuid avaldamata ei sõandanud ta ka uudist jätta. Kuid sellestki oli küllalt, mis trükitud. Loomulikult traaditati terve see lugu Euroopasse ja seisis kõigis üksikasjus Pariisi lehtedes, nagu ma hiljem kuulsin. Peggy Joyce olevat enese poolsurnuks rõõmustanud, sest sellega oli kogu keelepeks meie kihluse üle ümber paisatud, ja see ju oli, mida ta tahtis. Loomulikult

ei jäänud ajalehemehed sellega rahule. Nad vaatasid San Franciscos ringi, kuulasid kloostrikoolis järele, kus Edith pidi kasvatusel olema, ja varsti tõusis

vaikne kahtlus

selle üle, kas nad mitte sisse ei ole kukkunud, et selles loos kõik korras ei ole.

Ke arns oli väga ärritatud selle loo üle, mille ma ajalehemeestele olin kergel keelel luuletanud. Tema oli arvamisel, et see oleks võinud parem ära jääda. Nali on nali, ütles ta, kuid Sa oleksid pidanud enesele selgeks tegema, et Sa valetaja nime võid omandada, ja siin lõpeb juba igasugune nali! Ma vastasin talle: Armas Doc, iga mees satub kord elus sarnasessa seisukorda, kus ta peab valetama, et daami hädast välja aidata. Nii on see ka minuga.

Kuid nüüd tuleb loo kaunim osa. See ei ole nimelt mitte just täielikult luuletatud. Küll viimane jagu minu kohtamisest Friscos, kloostrikoolist ja kihlusest, esimene jagu on aga tõde. Manassas oli tõelikult üks väike tüdruk, keda ma sügavalt armastasin, kui noormees olin. Selle üle ei ole ma veel kunaski sõna pillanud. See väike tüdruk ei nimetanud ennast küll Edith Rockwell, vaid

Mary Belknap.

Ta oli pool-iiirlane, kuid punane pea ei olnud tal, ta juuksed olid mustad ja silmad sinised. Mul ei ole vähematki aimu, mis temast on saanud. Võib olla on ta abiellunud, naerab südamest ja tuletab meele, kui Teie selle loo trükki annate ja see talle juhuslikult silmade ette satub.

Rockwelli lugu oli seega segu tõelikkusest ja luulest. Esimese jao liitsin ma osadest kokku, mis mulle tõelikult Mary Belknap meele tuletasid.

Teie teate ju, kui kari kümne-, kahe- teistaastasi poisse koos on, siis ei tohi plikad harilikult kaasa mängida. Kuid mõni naissoost olevus on enamasti ikka kohal, kellele erand tehakse. Meil oli Mary Belknap niisugune. Ta võis jooksta, ratsutada ja ronida ühes meiega nagu igaiüks meist.

Nüüd mängisime meie cowboyd ja indiaanlast.

Poisid, kel indiaanlaste osa etendada oli, olid endi näod kohutavaks maalinud, olid varustatud vibude ja nooltega, kuna kukele suled uhkelt kuklas lehvisid. Cowboydel olid lassod ja paaril mängupüstolid vöövahel, ja mõlemast laagrist vahetati metsiku kisaga odasid ja päevalillevarsi. Mary oli osaks ühe asuniku tüdarta mängida, kes oma kitsevankriga rohtlaande on sattunud. Ta ilmus tegevuslavale. Siis tulid hulgudes ja odasid vibutades indiaanlased nähtavale, võtsid ta vangi, sidusid ta puu külge ja algasid

metsikuid sõjatantse

ta ümber kargama. Ja, nad tahtsid teda isegi skalpeerida, kui mitte õnnekombel ei

oleks cowboyd peale sattunud ja lahingusse tormanud, et teda päästa. Oo, siis oli toredaid võitlusi!

Ühel päeval sattus mulle sarnases indiaanisõjas päevalillevars tugevalt silma pihta, kriimustas nahka, nii et veri silma ja mööda põske alla jooksis. Poisid kohkusid kõik koledalt, kuna nad arvasid, et mul silm on peast välja löödud.

Kõik seisid hirmunult minu ümber ja olid unustanud täielikult Mary, kes oli seotud puu külge. Korraga hakkas ta hirmunult karjuma ja palus ennast vabastada. Poisid tegid ka seda. Ta tuli minu juure ja pühkis mu nägu oma põllega. Selle sündmuse järel armastasime meie üksteist salaja, olgugi et meie sellest üksteisele märku ei annud, argtusest muidugi väljanaanerdud saada. Noh, oli suur sõnikuhunik tema isa maa-alal, aia nurgas. Kui meil õhtukool möödaski ja pimenes, pugime meie selle katuse alla. Meie suurimaks rõõmuks oli jälgida, kuidas tähed taevasse sirama löid. Ma tean ju, et see on lapselik, Teile niisuguseid lugusid jutustada, kuid Teie teate, mis kõik niisuguse lapsearmastuse puhul ei tehta. Tõsi on ka, et ma talle sõrmuse väikse punase kiviga kinkisin, ja tema mulle oma juukseloki. Kui meie kingitusi vahetasime, arvas ta, et

nüüd peame meie suudlema,

ja kui meie suureks saame, siis abiellume meie tingimata. Tõesti imelik, kuidas ma Edith Rockwelli luuleteosest viimaks oma lapsepõlve mälestusi hakkasin Teile välja kraamima!

Ma jutustasin Teile selle loo ainult selleks, et meil jutt Peggy Joyce'ist oli. Ma usun, sellega ei ole Teil palju peale hakata. See ei ole ka midagi iseäralikku, midagi, mis igale poisile ei juhtu. Ta on siiski igale mälestus, mis hetkeks sunnib pilku oma elu algpäevadesse tagasi heitma ja muhelema paneb.“

IX.

Kuidas Jack õppis kahte kätt poksimisel kasutama.

Kas teate, mis on inimlik vurrkann? Mina igatahes nägin täna hommikul seda oma elus esimest korda ja pean tunnistama, et see oli kummaline silmapilk. See inimlik vurrkann ei olnud nimelt keegi muu kui Jerry, greeklane,

Jack Dempsey truu kammerteener,

tema massöör ja andunud ümmardaja.

Champ seisis aluspesus oma keset avarat magamistuba New-Yorgi Alamac-hotellis. Ta oli haaranud Jerryt turjast kinni ja keerutas seda pöörase kiirusega enese ümber. See oli maadlusmatsh, kus suure hasardiga võisteldi.

(Järgneb.)

Suusatamise tehnikast.

(2 lehekülje järg.)

pääseb liikuma. Kõval kinnihoidmisel lähevad käed kiirelt rakk.

Tõuked kätega tehakse elavalt. Käsi sirutatakse peaaegu sirgeks ette, siis pistetakse kepp lumme ligi suusa otsa kohal. Kepp ei tohi lummetorkamisel võtta kalaku tahapoole, vaid peab jääma vertikaalselt, kusjuures siis käe täielikult väljasirutamisel saavutatakse veidi kallak tõukeasend, milles järgneb silmapilkselt tõuge ise. Tõuge tehtagu nii pikk, et käsi tahapoole täielikult õiendub. Sõrmed on kepi küljes umbes nii kui odaviskel. Ainult põial ja esimene sõrm hoiavad keppi, siiski nii tugevalt, et see käest ei kao, olgugi keha paksemas tihnikus kinni.

Kehatöö ei ole sugugi väikse tähtsusega mägitaktis. Käetõuget saadetakse keha sulava käänega tõukekäe suunas. Kohe ajab keha enese sirgeks ja kepp tõuseb lumest. Samaaegselt läheb juba teine käsi keppiga ettepoole. Keha olles veel veidi käänatuna teisale, kaapab käsi keppiga jälle võimalikult kaugele, keha kummardub ettepoole, tehes õlgadest laine-sarnase liigutuse. Kõik need kehaliigutused on libisevad ja sulavad üldisse liikumistakti.

Jalamäng maksab mägitaktis palju. Seda tuleb teha nii hoogsalt ja tugevalt, et liikumise hoog ei väheneks, kuigi suusataja oma käejõudu ei kasutaks. Suusk ei tohi jalatõukel tolligi libiseda tagaspidi. Kui see nii oleks, on tugevast tõukest vähe kasu. Jalatõuke algamisel peab suuska teravalt nõtkutama allapoole, mil suusk kleepub kui tõrva ja ei nihku tahapoole. Jalga ette visates, tehtagu seda hoogsalt ja kergelt, ilma et suusanina liiga kõrgele õhku tõuseks. Jalga tuleb sirutada umbes nii kaugele ette, et põlv satub lõuaga ühele vertikaaljoonele. Jalgade vahetamise takt ärgu olgu liiga kiire, samm ja sekund on kõige kohasem.

Tasataktis, kus mõlema käega tõugatakse korruga, lasub töö pearaskus õlgadel, kuna mägitaktis see peaaesjalikult jalgadel on. Mis eelpool oli öeldud tasataktist, ei olnud tema mahategemiseks, vastuoksa — tasatakt on suusatamisviis, mida ikka sagedasti (ainult õigel kohal) on tarvis käsitada.

Keppidest hoitakse õlgade kõrguselt kinni. Kõrgemalt on juba liialdus ja väsitab liiga. On tõde, et sammu pikkus ei ripu, keppide pikkusest ega nendest kinniharamise kõrgusest. Ei, see oleneb ikka käte tööst. Ja kõrge kinnihoid — see maksab ka mägitaktis — on suur takistus. Kui kepid viiakse ette tõukeasendiks, tuleb vaadata, et tõukejõud ei jookseks maha, vaid kisuks edasi, milleks käed tulevad võimalikult kõrgele tõsta ja keppidele tõukekallakus anda. Ainult sel kombel võib

tõuge tulla sulav ja edasiviiv. Käed peavad ettesirutades võimalikult sirged olema, keha võrdlemisi püsti, kuid ikkagi ettepoole kummargil olema. Keppide surudes maha algab keha paenutamine ettepoole, mis hetkeks veel käed rohkem õiendab. Selle järel lasevad põlved veidi nõtku ja algab tegelik tõuge. Tõuget jätkatakse kuni käte võimaliku sirutamiseni seljataha, selga paenutades samaaegselt ettepoole sügavale, kuna põlved jällegi õienduvad.

Kui tõuge on ulatanud seljataha nii pikale kui võimalik, tehakse kätega nii hoogne järellüke, et see tõstab kehagi veidi sirgemaks. Käed on täielikult seljataha väljasirutatud ja keppe, mis ei tohi $\frac{3}{4}$ mtr. kõrgemale ulatada, hoitakse ainult alumiste sõrmedega. Nüüd järgneb lühikene puhkus liuglemisel. See kestab ainult hetke ja talle teeb lõpu keha sirgeksajamine, millal jälle käed ette visatakse uueks tõukeks. Tõuked peavad olema vägevad, ulatama võimalikult kaugele ette ja taha, nii kaugele, et labaluud üksteisega kokku puutuvad. Mõnel suusatajal, kes harrastab tasatakti, on sügispoole nahk üldse labaluudelt hõõrunud, see näitab et tõuked on olnud tarbeliselt pikad.

Jalgade töö. Jalgadega tõugatakse tasataktis kas ühega või mõlemaga üksteise järel. Kui tõugatakse vaid ühe jalgaga, mida harilikult sagedamini tehakse, tehtagu tõuge — samuti kui mägitaktis — kohe selle järel, kui kepid torgatud lumme. Ei kõlba, et seda võtet käsitades üht jalga enam kasutatakse kui teist, tehtagu tõuge ikka kord ühelt, kord teiselt jalalt. Kui tõuge tehakse mõlema jalaga järgemööda, teostatakse see käte etteviimise ajal. Jalatõolgi on tasataktis oma suur tähtsus.

Kahe-, kolme- jne. takt. Eelmistele lisaks tuleb veel kolmas suusastiil. See on põhjapoolt pärit suusameistrite kahetakt (kaksitahti). See on õieti mägisuusatamine, kuid seal lastakse kahe üksteisele järgneva tõuke järel, millest esimene tehakse igal võttel sama käega ja teine harilikult tugevam lõputõuge, suuskadel liugleda senikaua, et võiks veel teha ühe tõuke. Siis algab jälle sama lugu uuesti.

Sel stiilil on see viga, et väsitab liiga seda kätt, mil tugevam tõuge sooritada. Selles mõttes ongi eelistatavam kolmetakt, kus tehakse kolm mägitakti tõuget järjekorras, millega iga takt algab ja lõpeb ise käega. Niisugust kahe-, kolme-, nelja- ja viietakti on õige hõlbus suusatada. See õleneb hoovõttele järgnevast puhkusliuglemisest. Hästikogenenud suusataja saavutab niisuguse taktiga tubli kiirusegi.

Eristiilide käsitlemisest. Eelpooltoodud stiilidest nõuab kõige enam jõudu tasatakt. Mägitakt on kunstlisem ja kergem. Kõige mugavamad on kahe- ja kolmetakt. Suusatamises, kui üldse igas kestvusharjutuses, ei saa jõuga priisata, ükskõik mis stiiliga maa läbi vihtuda, vaid vaadata, missugusega võib oludekohaselt edukamana esineda.

Mägitakt on omal kohal siis, 1. kui tee on nii pehme, et suusarõngad upuvad, 2. kõva pakasega, 3. vastutuult sõites ja 4. üldse metsas. Tasataktis aetakse: 1. jää ja täiesti tasasel maal, kui suusad libisevad, rõngad kannavad ja tuul ei kiusa, 2. spurdil ja juhustel, kus tarvis harilikult kiiremat käiku, 3. metsas tihnikust läbimurdmisel, 4. vastamäge sõites, kus suusad kipuvad tagaspidi libisema. Kahe- ja kolmetakti tarvitatakse harilikult suurema pingutuse järel ja üleminekul mägitaktilt tasataktile.

Stiili tuleb vahetada siis, kui sellest on edu, ja mitte ka igakord edu, vaid kui olud nõuavad. Kui sõidad jääd mööda, sobib alguseks hästi tasatakt, maapinna tõustes võib esiteks seda jätkata,

(Järg 8. leheküljel.)

Pêle-Mêle.

Reinhold Schmidt, väljapaistev noor Saksa jooksja, kes ennast valmistab suurjooksja O. Pelzeri löömiseks. Tervitas eelmises E. Spordilehes eesti kergesportlasi. Oleks soovida, et ka eesti jooksjad hakkaksid kaugemaleulatavaid unistusi hellitama ja sihikindlalt sinna poole püüdma.

Sportlaste sünnipäevad.

1. veebr.:	August Peters, Audru Laine	25 a.
	Olev Oun, Kalev	23 „
2. „	Johann Tau, Pärnu Vaprus	22 „
3. „	Mihkel Kosk, Tori Kalev	29 „
	Voldemar Unger, Pärnu Tervis	23 „
4. „	Verner Olau, Sport	25 „
	Ernst Rebas, Kalev	24 „
	Johannes Romandi, Kalev	22 „
	Alfred Uripea, Kalev	19 „
5. „	Jüri Lossmann, Kalev	35 „
	Martin Mitt, Sindi Kalju	29 „
6. „	Martin Baumann, Pärnu Tervis	20 „
	Herm. Leinbock, Tõrva Sakala	26 „
	Voldemar Umverk, Kalev	18 „
7. „	Roman Lepisto, ÜENÜTO	21 „
	Endel Tamai, Väandra Tervis	26 „
8. „	Aleksander Mitt, Akad. sp.-kl.	23 „
	Elmar Korke, Tartu noorsoos.	18 „
9. „	Eduard Kilk, Tartu Kalev	29 „
	Paul Palmberg, Järvapojad	28 „
	Magnus Speek, Narva Kalev	23 „
10. „	Jüri Tammann, Pärnu Tervis	24 „

Teated liitude oisustest.

Talispordiliit. Eesti jääpalli esivõistlustel kohtavad neljap., 4. veebr., kell $\frac{1}{2}$ 3 Kalevi väljal Kalev-Klubi. Suusaesivõistlused korraldab Rakvere spordiklubi 20. ja 21. veebruaril Rakveres. Kalevile lubatakse selle 25-aastase juubeli puhul peale 15. veebruari kolme Tallinna parema meeskonna vahel juubelivõistlust tema poolt väljapandud karika peale. Karikas läheb ühekorde võidu puhul võitja omanduseks. Liit kavatab keskliidu asemikkude kogule ettepanekuga esineda senise 10% asemel olümpia fondi 5% maksta. 13. ja 14. veebruaril korraldab LSB Riias rahvusvahelised kiiruisutamise võistlused hra Taube rändava karika peale, millest kutsus Eesti kiiruisutajaid osa võtma.

Jalgpalliliit. Jalgpalliliit otsustas esineda keskliidu asemikkude kogus soovivaaldusega, et 10-protsendiline maks olümpia fondi kõigist seltside sportlastest ettevõtetest ja liuväljast ära jäetaks. Jalgpalliliidu 1925. aasta tegevus on annud 78.201 mk. ülejääki. Sissetulekulid on olnud üldse 2.309.707 mk. 14. veebruaril peetakse Brüsselis Belgia liidu kutsel eelnõupidamine Fifa Rooma konverentsi vastu, millest esitajat osa võtma ei saadeta. Ungari ringkonna jalgpalliliit Tšehoslovakkias avaldab soovi suvel Tallinnas võistelda. Otsustatakse vastuvõtmise võimaldamiseks naaberriikide liitudega ühendusse astuda. Antverpeni Eesti aukonsul sooviks lihavõttel mõnda Eesti jalgpallimeeskonda Belgias võistlemas näha. Tingimused võistlusteks oleksid matši eest Belgias ja Prantsusmaal 5000—7000 fr. ja Hollandis 1000 fl.

— Belgias on enam kui 1% terve maa elanikest tegevad jalgpallimängijad. Elanikke on Belgias 7.000.000 ja registreeritud jalgpallimehi 80.000.

Rahvusvahelise poksiliidu võistlusmäärused.

Peale E. Spordilehes nr. 23, 1921. aastal avaldatud poksimääruste, puuduvad Eestis täielikult niisugused. Kuna aga ka need tublisti ajast maha on jäänud, rohkelt vahepeal muutusi poksimäärustikus ette on võetud, toome siinkohal poksimäärused Rahvusvahelise poksiliidu viimasel väljaandel (International Amateur Boxing Federation), missuguseid ka Ekraaveliit kavatses lähemal ajal vastu võtta ja nüüdki Eesti esivõistlustel juba käsitas.

1. — Kõigil rahvusvahelistel poksivõistlustel olgu poksiring nõrdega piiratud, ja mitte neljast meetrist kitsamate ega kuuest meetrist laiemate külgedega.

2. — Võistlejad kandku kergeid kinge või saapaid (ilma naelteta), lühikesi jooksupükse ja pealistrikood, mis rinda ja selga katab. Igasugu riimad, pandlad ja haagid on ülikonnas keelatud, samuti ei ole lubatavad ujumiskostüümid.

Pehme bandaashi (Crêpe Velpeau) kasutamine, pikkusega kuni 2 meetrit ja lausega kuni 4 sentimeetrit, käte mähkimiseks kinnaste all, on lubatud võistlejatele mõlema käe jaoks.

Võistlejad peavad kandma nende hõlpsamaks eraldamiseks ümber vöö värvilisi linte, näit. üks punast, teine sinist, mida on kohustatud muretsema võistlust korraldava organisatsioon.

Võistlejaid, kes riietuses ei vasta nendele nõuetele, ei lasta võistlustele.

Poksi kinnaste kaal olgu kindlalt alati 8 untsi (228 grammi) kumbki.

3. — Poksijate kehakaalud võistlusteks on järgmised:

kärbes- või paberkaal —	kuni 112 ingl.n. (50,802 kg.),
kukk-kaal —	„ 118 „ „ (53,524 „),
sulgkaal —	„ 126 „ „ (57,152 „),
kergekaal —	„ 135 „ „ (61,237 „),
kerge-keskkaal —	„ 147 „ „ (66,678 „),
keskkaal —	„ 160 „ „ (72,574 „),
poolraskekaal —	„ 175 „ „ (79,378 „),
raskekaal —	igasugu raskusega.

Võistlejaid kaalutakse kaalu määramiseks võistluspäeval, poksiielikonnas, kuid ilma kinnasteta.

4. — Igal rahvusvahelisel võistlusel olgu roundide arv kolm. Esimesed kaks roundi seejuures olgu 3-minutilise kestvusega ja viimane 4 minutit. Iga roundi vaheajal on 1 minut puhkust. Vahekohtuniku tegutsegu abilise ajamõõtja.

5. — Kõigil rahvusvahelistel võistlustel, kus ühes kaalus enam kui 4 võistlejat esineb, redutseeritakse võistlejate arv loosiga 4, 8 või 16 peale, nagu juhus on, ja neil ei tule esimeses voorus poksida. Ülejäänud poksivad omavahel läbi ja moodustavad lisanduse eelmistele. Teises voorus poksivad aga mitte-poksinud varem kui need, kes juba poksivad.

6. — Igal võistlejal on õigus kasutada üht sekundanti. Sellel võib veel olla üks assistent, kellel aga õigust ei ole ringi tulla või nõu anda võistlejale. Samuti ei ole õigus sekundantil või kellegil teisel nõu anda ei võistluse ega puhkuse ajal.

7. — Vahekohtunik ja kohtunikud rahvusvahelistele võistlustele määratakse võistlusi korraldava maa rahvuslase liidu poolt, kes peab Rahvusvahelise asjaarmastajate poksiliidu liige olema.

8. — Kõigil rahvusvahelistel võistlustel hindavad võistlust kaks kohtunikku ja üks vahekohtunik, kes kõik asuvad väljaspool ringi. Kaks kohtunikku asuvad vastastikku ringi külgedel ja vahekohtunik ringi kolmandal küljel.

Iga roundi lõpul hindavad kohtunikud ja vahekohtunik kirjalikult, kes on nende arvates võistlejast parem. Selleks kirjutavad nad võist-

lejate nimede järele punktide arvu, mis nende paremuse vahekorda peab väljendama. 20 punkti on maksimum, mida seejuures võib märkida. Võistluse lõpul arvatakse punktid kokku ja võistleja, kes on omandanud suurema arvu punkte, vähemalt kahel hindamissedelil, tunnistatakse võitjaks.

Hindamissedelid korjab iga roundi lõpul kohtunikudelt kokku selleks määratud käskjal.

Võistlus ei saa otsustamatuks jääda ja lisarounde tema pikendamiseks ei anta. Kohtunikud peavad märkima oma hindamissedelile võitja.

Võitja kuulutatakse välja võistluse lõpul selleks määratud saavutustekuulutaja poolt, kes ühtlasi annab ka hindamissedelil vahekohtuniku kätte tagasi. See on kohustatud neid erilises kastis alal hoidma kuni võistluse lõpuni.

Vahekohtuniku ja kohtunikud otsused on lõplikud ja nende peale ei saa protesteerida.

Kui mõni kohtunik või vahekohtunik ei täida oma hindamissedelit toodud nõuete kohaselt, kuulutatakse olevate andmete järele üks võistleja ikka võitjaks, kuid sündmusest teatakse kohtunikud kolleegiumile, kes eksinu kõrvaldab kohtuniku kohuste täitmisest edaspidi.

9. — Punkte arvestatakse võistlejatele järgmiselt:

a. Pealetungi eest, s. o. kumbagi käe otse-löögi eest kinda kaetud osaga otse pähe või pea küljele igasse paika, samuti kehasse ülevalpool vööd.

b. Kaitse eest, s. o. põiklemise, löökide tõrjumise ja vastuataakide eest.

Kui poksijad saavutavad võrdse arvu punkte, antagu paremus sellele, kes enamuses peale tungis või paremat stiili näitas.

10. — Vahekohtunikul on õigus võistlejat võistlusest kõrvaldada järgmiste eksituste puhul: löömise eest allapoole vööd, löömise eest avatud (mitte rusikas) kindaga, kinda siseküljega või käevarrega löömise eest, vastase löömise eest selle lamamisel või tõusmisel maast, pöördlöögi (pivot-blow) andmise eest (lөөk keerutades kätt tagurpidi, vastand swingile), tahtelise löögi eest neerudesse või kuklasse, löögi eest peaga või õlaga, enese põrandale laskmise eest lööki saamata, maadlemise ja rabelemise või muu eksituse eest, mille vahekohtunik karistusväärilise leiab olevat.

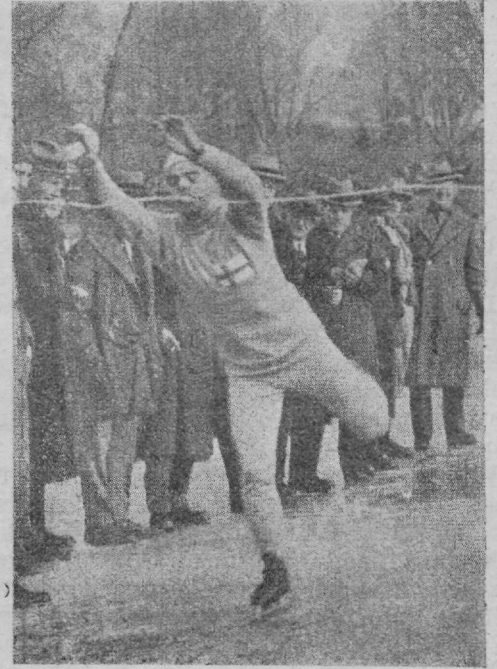
Kui võistleja võistluse jooksul avaldab, et temale on tehtud foul (valelөөk) vahekohtuniku nägemata, küsib vahekohtunik kohe kohtunikku arvamist. Kui need ei ole foul'i märganud, kõrvaldab vahekohtunik võistleja petmiskatse eest.

11. — Kui üks võistleja on maas (knock down), peab taganema kaasvõistleja maasoli-jast kaugeimasse ringi nurka ja ei saa alata võistlust enne vahekohtuniku märguannet. Maasoli jaoks loetakse võistleja, kes on ühel või kahel jalal ja puutub ükskõik mis kehaosaga samaaegselt maad. Vahekohtunikul ei tule lubada võistlejat üle kümne sekundi maas olla. Niipea kui üks võistlejaist on maas, tuleb ajamõõtjal kuuldavalt lugeda kuluvaid sekunde, ja kümne möödumisel lõpetab vahekohtunik matshi. Vahekohtunik võib samuti lõpetada matshi, kui näeb, et üks vastane on võistlusvõimetu või vähe kohane võistluse jätkamiseks. See loetakse siis kaotanuks.

12. — Iga võistleja, kes kohe rounde lahtava puhkuse järele võistluse ei astu või 10 sekundit maas on olnud, loetakse kaotanuks.

13. — Käesoleva määrustiku mõne nõude rikkumine võistleja või tema sekundandi poolt kutsus esile võistleja kõrvaldamise.

14. — Vahekohtunik ja kohtunikud on kohustatud: 1) tõlgitsema käesolevaid määrusi ja 2) otsustama nendes ettenägemata juhtumisi määruste põhimõtetel.

Claes Thunberg Ameerikas uisutamas. Imelikult tarvitatakse Ameerikas ka kiiruisutamises finishilinti, kuna mujal ikka aega liurauast mõõdetakse.

tamise osavust. Praegu on Soomes leitud ka suuski, mille iga ligi 800 aasta peale arvatakse. Ka leidub suusatamist Soome rahvuseeposes „Kalevalas“.

Suusatamine spordina hakkas Soomes siiski alles arenema 19. sajangu teisel poolel. 1864. aastal korraldas Alex Hintze, hiljem spordiajakirjanik, esimese suusavõistluse oma kaaslastega Helsingi läheduses. 1886. aastast on teateid juba suuremast Helsingis peetud pikamaa suusavõistlusest. Siiski ei leia suusatamine Lõuna-Soomes hästi pinda.

Seda enam aga hakkas suusasport Põhja-Soomes levinema. 1889. aastal korraldatakse Oulus 30 km. suusavõistlus, mille võidab 44-aastane suusategija Aapo Luomajoki ajaga 2 t. 48 min. Järgmisel aastal kulutab ta juba nim. maa võitmiseks 2 t. 28 min. 1891. aastal võidab ta selle võistluse 2 tunni 13 minutiga 240-ne kaasvõistleja ees. Oulu tõuseb juba kuulsaks oma heade suusatajatega ja Soome spordiisa prof. J. Wilskmann tähendab, et kusagil maailmas ei harrastata nii hoolega ja massiliselt suusatamist kui Oulus. 1901. aastal suudab Asari Autio 1896. aastast saadik Kalle Jussila nimel seisnud ilmarekordi 1 t. 46 m. 50 s. peale parandada, kuna viimase saavutus oli olnud 1 t. 58 m. 12 s. 1906. aastal nihkuvad esiplaanile vennad Vesa'd, esimesed mitte-oululased.

Oulu kõrval korraldavad nüüd juba ka Helsingi, Tampere, Turu, Kajana, Kuopio, Viiburi, Kokkola ja Lahti suusavõistlusi, ja nii leiab suusatamine ikka järjest kasvavat poolehoidu.

Tuleb tähendada, et eriti suurepäralist suusatamisvõimalust pakuvad Soome rohked järved (4000 järve!), oma peegelsileda lumekorraga. Ka annavad Soome suusatagajärjed mitmetes maakohtades enast üksteisega seetõttu hästi võrrelda, kuna see mägistel maadel, Shweitsis, Norras jne., nii hõlbus ei ole. Siiski ei registreerita praegu suusatagajärgi ilmarekordidena.

Soome suusatajate tasapinnast annavad hea pildi andmed, et 1914. aastal tervelt 46 suusatajat 30 km. alla kahe tunni kat- sid, neist 30 alla 1 t. 50 min., või et 1896. aastal Matti Seppi jooksis 60 km.

(Järg 8. leheküljel.)

Suusaspordist Soomes.

Nansen kirjutab oma töös „Suuskadel läbi Gröönimaa“ palju huvitavat suuskade ja suusaspordi tekkimise üle. Selle järel on suusad oma alguse saanud kas Altai mägestikus või Baikali järve ääres, kuna laplased ja soomlased on suusad Euroopasse toonud. Juba 6. sajangul peale Kris-

tust märgib greeka kirjanik Procop „suusatavatest soomlastest“, kuna 1554. aastal rootsi piiskop Olaus Magnus pikemalt soomlaste kavalust kirjeldab, lumel liikumisel ja küttimisel suuski tarvitada. 1200. aastal umbes kirjedab veel daani ajaloolane Saxo Grammaticus soomlaste suusa-

